

פרשת השבוע על פי אור החיים הקדוש

על נהוריה ר' אליהו בן בת שבע ז"ל

לאה ארין בת טאוא ז"ל

וְתִמְצֵא שָׁמֹרְנוּ זֶל (שמורן טא ז) חירות ממלאן המות וכוי חירות מצער הרע, ועל ידי עון העגל הזה הכער על כלמות שהריה, והוציאו ראשו השטן, ולא הוועיל הטבחם של ישראל אלא למקום מוגבל תוך מחניהם, אבל כללות העולם נשמייה ביטם עצם, וחדור קב' המות לעולם, מה שאין כן במנן המקווה אשר יאבך כל בחינת הרע כאומרו (וכרייה י' ב') ואת רוח הטומאה עז' אעכבר מן הארץ, שאו ארצינו תקרא הארץ החיטוי כי בעל המות לנצה. ושמור לך הדרכיהם:

וְעַל פִּיהם נָעַלְתָּ במסילת כוונת העניין על נכוון, כי יצו' ה' בקנות איש אשThor, כי יבדקנה במעשה זה שיביאנה אל מקום אשר שם חוננה האלים, וכבר העירותין כי מקום ההוא יקרא ארץ העליונה, לצד שכנהה שם שכינה, ואינה בכלל ארור אשר ארעה ה', גם מים אשר שם לא תרד עיניהם דרעה כי למה ייכבו ולמה ירע לבכם: וצורה ה' שיקח מהמים הם קדושים, יקראו קדושים, בקרבתם לפני ה' קדוש ונורא שמו, ובזה העיריך מעשה המים, ואין דברי סותרים ח' ז' דברי רוכתינו עז' שאמרו שהיו מקודשים בכיר, אלא ממה שדיבר ה' בדורך זה ומatoi לדברי גם כן אלהים חיים:

ג. קדאי קידוש ה' ג' פ' י'

בג. דבר אל אהרן וגוי' לאמר. אמר פעם ב' לאמר, אולי כי חש הכתוב לומר לנו שאין אלא רשות, תלמודו לומר לאמר, כי מצות עשה היא לאמר. עוד ירצה שלא לאהרן ובנוי שהו אז במנצ'א לבר הרא מצוה אלא גם לדורות. עוד נתכוון לשון רומיות, לומר כי מצוה זו יש בה דבר מלך ליקים הדבר, גם יש בה מעלה לכהנים כי הברכות מסדרם ה' בידם, והוא אומרו דבר וגוי' לאמר:

כד. יברך ה' וישראל. הקדים הברכה ואחר כך השמירה, לומר שיזכה ה' שמירתו להם לפ' ערך הברכה וגדולתה. עוד ירצה שלך תהיה גודלת הברכה עד שיצטרך ה' לשומרך. עוד ירצה יברך ולא יסוכב רעה מהברכה כדורך פן תשבע וגו': כה. יאר ה'. פירוש שלא היה מסך המבדיל בין ישראל לאחים שבשניים, שבזה יאר או שיכינתו על ישראל:

טו ויהנך. פירוש יתן לך חן וחנינה, בו. ישא ה' פניו אליך וגוי'. פירוש אם סובבו מעשיהם עד שהבדלו עונותיכם ביניכם ובין אליהם, ישא ה' המברך, ירשם לך שלום, פירוש הוא יפרק הפרק: כז והמשכיל בחיבת שלום, ידע כי הוא יסוד עולם המוחזק בעולויים ובתחותים, והוא כל המוחזק ברכה כשאי מפץ, וזה הוא סוד ושם את שמי על בני ישראל, ישראל, שגמר אמר וגוי ארכטם:

פרשת נשא
כ. 5-6 ג'ז' י' ג'ז' ג'ז' ג'ז'

עוד הן הראננו בה' את אשר יחפוץ לקבוצה דירה בתחוםים מיימי אדם, ובחותאו נתקלה האדמה, וגובה כסא המלוכה מקור הברכה מן העולם, עד עת בוא דברון, ביום מתן תורה, ויחשוך למעשה ידיו לדור בתחותים:

וזה לך האות באומרו במדרכו לבני ישראל לעשות לו מקדש, ולא המתין עד בואם אל ארץ נשבותה, שהיא נשאר זמן מועט אם לא היה מעשה המרגלים, וכשהתעיבו על אפילו אחר שרידה שכינה, ושב למקומו הרראשון שם לדור: ומשתתת וולת החטאיהם אשר יסוכבו תהייה ומעטה דירת אליהם חיים בתחוםים, ובזה ומחה ה' ומעת המים הבוכרים, ויסור חרת הארץ, וישמחו המים ותגלו הארץ אשר ארעה ה' ורחק ממנה דור ודור ותונה עתה תע דורות:

ש' ואם יסוכבו החטאיהם יושב הדור לכותות שהיה וירום הכסא, ועל זה ירוו הדורים לקול תתו מים, וצריך להעיר איזון בלימודים אלו, כי הטבה ישראל בשעמדו על הר סיני והכשרתם היה גם כן ראוי כי להשרות שכינתו יתברך בארץ ומלא הארץ רעה, ודירת ה' בתחוםים נבעלוניים, ויתעללה מקומו זה, כי המעללה והירודה תלולה בקרבתם לפני ה':

ג גם אמרו מי המרים, ורכותינו זל בספרי אמרן מרים, הנפכים המים להיות מרים, דבר אחר על שם סופן, ממרין את הגוף, ובגמור (סוטה כ') אמר שמואל צריך שתיתן דבר מר לחוץ המים,מאי טמא דכתיב המרים, שמרים כבר, עד כאן. הדברים במצוה זו, נסף על מהה סתום ה' הדברים במצוה זו, תמיית הדבר בכלותו:

ט ואפשר לפרש הענין על פי מה שקדם לנו מודיעה בפנימיות התורה, דלא המשמעין בפרשת בראשית (ב' א) בפסוק נברא והוות תכונת ויכל אליהם וגוי, כי כל נברא והוות תכונת ותכל ואוותו להרבך אל **ט'** האלים חיים ברוך הוא, והרגש תיאבון זה ישנו גם בכלתי נועז, כל אחד כפי שיעור הרוחניות אשר הטעיב בו הבורא, כפי מה שצורך לקומו, ולתת שבח לבורא כאמור (משל' ז' ד) כל فعل ה' למענה:

ט' עוד מצינו לרבותינו זל שאמרו (כ' ג' ה' ד)طعم שנקרו או מים בוכים לצד שה' פלג המים הח齊ים למעללה וח齊ים נשארו למטה למטה מתחת ליבשה, המים שנשארו למטה הם בוכים ומתחנחים, על שלא זכו להתקרב לאלהים חיים בחצי העlion, כי הוא זה כוסוף הנבראים יחד ותוקותם:

כט' ג' פ' י'

וזה צוה עז' שיקריב מנהה מהשעורים, הטעם דוגמא למנהה פחותה שהביא קין במלחמת העולם, וזה נסובב מחתה אדם וחווה, וזהו הוכרת עז' אשר גרים בכלי למים וקללה לאדמה, והוא מאמר מנהת זכרון מזכורת עזון, ואו ישקה האשה המים:

והנה בבא המים במעי האשה במיתורי השם בתוכו, אם האשה טמאה הנה צוה עז' השם ההוא, על ידי המנחה שמכורת עז' יזכיר עזון הקודם, וירגשו המים ובזה יהיו מרים, כי יזכיר יגונם ובכיהם וה' מהה את דמעתם, והנה האשה הטמאה תסובב מרותם וכאו בה המים המרים למרים יחתכו מעיה, ויישרו בה נקמה, כי זאת האשה הגורמת בכיהם, ובכח השם הנתון בהם ינקמו נקמתם ממנה:

והיודע חטא הוא בזוהמת נחש, ידע כי זה הוא עזון הראשון אשר העלה שכינה או עלין מועלם זה התהווון, וכפי זה האם ימצא איש אוייב' וישלחנו, ויקימו בה (ברכות טב:) הבא להרגן השכם להרגנו, ויעשו נקמה בה בין המים בין העperf, שלשניהם יש גרט' דעה, והאגם שלא הוכיר הכתוב אלא מים יש בו גם העperf:

ט' גם אמרו מי המרים, לא ידעתי מה יקרה להם מרים, ורכותינו זל בספרי אמרן מרים, הנפכים המים להיות מרים, דבר אחר על שם סופן, ממרין את הגוף, ובגמור (סוטה כ') אמר שמואל צריך שתיתן דבר מר לחוץ המים,מאי טמא דכתיב המרים, שמרים כבר, עד כאן. הדברים במצוה זו, נסף על מהה סתום ה' הדברים במצוה זו, תמיית הדבר בכלותו:

ט' ואפשר לפרש הענין על פי מה שקדם לנו מודיעה בפנימיות התורה, דלא המשמעין בפרשת בראשית (ב' א) בפסוק נברא והוות תכונת ויכל אליהם וגוי, כי כל נברא והוות תכונת ותכל ואוותו להרבך אל **ט'** האלים חיים ברוך הוא, והרגש תיאבון זה ישנו גם בכלתי נועז, כל אחד כפי שיעור הרוחניות אשר הטעיב בו הבורא, כפי מה שצורך לקומו, ולתת שבח לבורא כאמור (משל' ז' ד) כל فعل ה' למענה:

ט' עוד מצינו לרבותינו זל שאמרו (כ' ג' ה' ד)طعم שנקרו או מים בוכים לצד שה' פלג המים הח齊ים למעללה וח齊ים נשארו למטה למטה מתחת ליבשה, המים שנשארו למטה הם בוכים ומתחנחים, על שלא זכו להתקרב לאלהים חיים בחצי העlion, כי הוא זה כוסוף הנבראים יחד ותוקותם:

ט' גם צוה לחתה מן העperf המקדש דודא, לצר שהוא קרוב לקדוש ועליוין ברוך הוא, וצוה שלא יחפור בדרך אלא מן העperf המוכן לפני ה', בלא הפקק בינו, כי לא הפסיק יותר קרובים זל (סוטה טו). לצד היהודים יותר קרובים ומונגנים בהשראת שכינה בהם, מה שהרגש והאינו בעperf שהוא חוץ למקדש, כי לא טעם טעם זה עד הנה, לעשות את אשר חפץ ה' לעשות:

ט' וצוה ה' שיתן המים חילה והעperf למעללה, הטעם כסדר אשר מהה בעולם, ותמצא שחכמים שאמרו שאם הקדים העperf לא עשה כלום, אמרו, אם היו מערבים כשיים, וזהו העין עצמו שהם סודרים מים ועperf, כי יש חלק שהמים למטה והעperf למעללה, ויש חלק שהמים אצל העperf, אבל עperf למטה אין דוגמא זו בסדר מים החיים, ולובי שמעון אמר שם אפילו עperf למטה סובר שאין להקפיד, כי אין יש מים למעללה מהעperf, וכי שיתקדשו המים בכלி, וזהו חיותם להרגש בהרגש הצריך לענן:

ט' וצוה ה' לכתב פרשת סוטה באוצרות שבה, ומוחקים כל הכתב בימים ובעperf ההוא, והטעם לחתה כהם לעשות מעשה אשר יחפזו עשות:

כט' ג' פ' י'

ג. מילוי תבניות גזים - מילוי גזים או איזור איזור גזים

כד. אליאב בן הילון. נקרא כן, לצד
שהוא דבר המعمיד לשיכר ללימוד
תורה יקרא אב, וכמו שמצוינו שהקדימו
משה לשיכר דכתיב (דברים לג יז) שמה
זבולן וגוי וישיכר וגוי, והוא אמר אליאב,
פירוש לי ייחס לקורת אב, הגם שהוא
חילון. פירוש חילון, שאינו בן תורה וועסוק
בפרקמיטא חולין עולם הזה, אף על פי כן
דין אבא למלאכה:

M 5. אליצור בן שדיור. אולי שירמו
לראובן, אשר מחל לו ה' עון הרשם
בתורה (בראשית לה ככ) וישכב גור, והעלת
לו אָרֶץ למחנות:

והוא אומרו אליו פירוש אלהי, צור על
דרך הצרי אין בגלעד (ירמיה ח כב).
בן שדי אדור, אכן רמז לענין הרשות מתורה
וישכב וגנו, והצרי הוא שתיכף למאמר
וישכב וגנו אמר ויהיו בני יעקב שנים עשר,
בזה ריפה הנגע, ולדבריו חז"ל שאמרו שכמת
נה: כל האומר רואבן הטה וכו', הן הם
הדברים שהראה ה' בסימניות ויהיו בני
יעקב ואגר:

לולובוֹן אמר שמח זבולון בצתאן ושוכר באלהין, ולא ישוכר גודל היה מובלון אלא על ידי שהיה זבולון מפרש מיישוב ועובד כפרקמיה, ובו גוונן לחוץ פיו של ישוכר, נוון לו שוכר בעמלו. לפיכך קראו הפסוק על שמו שנאמר שמח זבולון בצתאן ושוכר באלהין עכ"ל.

פֶּד. בַּיּוֹם הַמְשָׁח אָתוּ וְגֹרָה. כִּאן הַצְּדִיק
דָּבְרֵינוּ שְׁכַחֲנוּ לְמַעַלָּה, כִּי כּוֹלָן
הַקְּרִיבוּ יְחִיד בַּיּוֹם אֶחָד, אֶלָּא שְׁנָדְרוּ
נְדֻבְתָּם אֶחָד לַיּוֹם:

ג מאת נשיין ישראל. צריך לדעת למה
הוזרן לומר כן. ואולי ישיבת
הכתוב אותם שמעצם עשו חנוכת המזבח,
והוא אמר מאת נשאי, פירוש מאתם היה
המעשה ולא הוזרנו להגע מהווות:

וּרְבָּתִינוּ זֶלֶם אַמְרוֹ (סְפִירִי) שָׁבָא לְוָרָם
שָׁוֹר נְלֵן בְּמִזְחָה אַחֲת וְחַכּוֹת
אַחֲרָי, עַד כֵּן, פִּירּוֹשׁ אָוּמָרָוּ וְכֵתָה אַחֲרָי, הוּא
בְּעַנִּין הַקְּרָבָן הַאֲמֹדָר בְּעַנִּין, אֲכַל יְמָצָא בְּהָם
הַדָּרגָות וּז־ה לְמַעְלָה מֹזָה, כִּי נְחוֹשָׁן גְּדוּלָה
מְלֵלָה:

פ'. כל הבקר לשלה. אמר לשון יחיד, לומר כי גדור אחד לכולן, וכן אמר בקר זבחו שלמים לשון חז"ד, לטעם זה העמן:

יב. ביום השני וג'ו. הקדים שבת
ישכר לצד החותם בן תורה^ג, והורם
שבתו וקדם לראובן הכהנו, ולא זו בלבד
אלא גם זבולון המחזיק בידו ללימוד וכתיב
(דברים לג יח) שמח זבולון בצדקה וישכר
וג'ו, ישב באלו וקדם לראובן:

הקריב נתנה לא וגו' נשים ישכבר.
הקדמים הזכורות שמו זכרון הנשיאות, לעשות לו גדר המעלת גם בלא **חשבות** הנשיאות, מה שאין כן כל שאר הנשים שקהדמים זכרון נשיאותם:

ובשםו הזכיר זכרון התורה ואמצעות
קניניה, זכרון התורה נתנהל "נתן
אל" על דרך אומרו (משל ז כ) לך טוב
ג, נתהי לכם, אמצעות קניינה בן צווער, שאין
המוראה נקנית אלא על ידי ייטווען, כך היא
דרךה של תורה (אבות פ"ז מ"ד), אדם כי
ימות באهل גאנזען ט"ז:

**ואולי כי לצד זה גם כן הקדים זכרון
נשׁמו, לומר כי לצד המפעל הרשות
בשםו שהיה בו, זכה להיות נשיא לבני
ישישבר יונשי ריבת לטעמו:**

ולזבולן אמר שם זה בזרען בצאתך וישבר כההילך
מפרש מישוב ועוסק בפרקמיטיא, ובא ונורע לוחך
על שם שנאמר שם זבולון בצאתך וישבר
טו. ראה שם במשנה ו התורה נקנית בארכאים
טו. שם דרשו מהפסוק הזה שאין דברי תורה

עוד ירצה, על דרך אומרו (דברים לג כד) ברוך מבנים אשר, ואמרו רבותינו זיל (ספריו שם) זיל אין לך בכל השבטים שנemberך בbenim כאשר, עד כאן. ומצינו שכרכבת הבנים חסוכב משכונות הקדושה, וזהו לך אותן, ארון התורה אשר חנה בבית עבודת אדום הgyptי וכבר (עי' ברות סג), וזהו מאמר פגעי אל שפצע בוט אל אשר מוה נחכר בbenim:

עכ. אחירע בן עיןן. ירמה על דרך מאמרם ז"ל (ספרוי) בפסוק שבע וצון, מלמד שהיה נפתח שמח בחילוק בימים בדגים כפרגיות ומלא ברכת ה' ים גינוסר, עד כאן:

זהו אמרachi רע, פירוש שחלקachi
היה בעיניו רע בעורך חלון, והיתה
עיניו מלאה מחלק שנפל בגורלו:

יב. בר אלענע נאגען אל אלעגה יב. המזכיר ביום הראשון את קרבנו. צריך לידעו למה הוצרך לומר את קרבנו, ואולי שבא לומר שהביא משלו ולא משל השבט:

כל ולדבריהם זיל' (ספרי פסקא מה) שדיין
דבר זה ממה שכפל לומר
בכל אחד זה קרבן נחשות וגנו, וזה קרבן
נתנאל, מלמד שהbayito שלם, טעם אומרו
קרבנו, לפי שיש בו כי בחינות הקרבה, א'
ה' הפלוגת וכיותיו וקורבותו לפני ה', כאמור
בעניין בדבריהם זיל' (כמבריך יי ז), נפלאים
מעשיו של נחשות, והכ' הקרבן עצמו, זהה
אמור הקריב את קרבנו, פירוש הקריב קרבן
האמור בעניין עם קרבנו הנעלם שהוא סgal
א' מעשה הטוב אשר הפליא עשו:

ותדע כי עם קרבן האדם יתיחדו ויתהדר כוחות הקדושה אשר סובבו מנו ואשר אלין, עוד לצד כי בחינת הקרבן יפעיל הרכבת ענפי הקדושה, והעיר המכוב של כי השיגה יד נחישון להקריב את קרבנו,^ט פירש הצריך להקריב מניצוצי הקדושה וענפיה, הקרייב וייחד יחר כל הצריך להתקבר ולהתיחד מבחינתו, והוא אמר הקרא את קרבנו, וזה יעשה בכח ובכונה בבראשם בברכו:

לטמה יהודיה. ולא אמר נשיא, כי
האמור בכל המתו, לומר כי
ראוי הוא נחשון להקדיב וראשון הגם שלא
הייה נשיא, ומעלתו מצד עצמו, מה שאין כן
אל בכל שאר הנשיאים כי מעלהם היא לצר
היום נשאי השבט בלבד:

עוד רצחה להפלייג מהוותם שלא היה
מחשיב עצמו כנשיא, אלא כאחד
מברני השרים

ס. אחיעזר בן עמיישדי. אולי שרגא
למשwon, ואומרו אחוי ירמו לרוח ה'
שהיתה עמו, דכתיב (שופטים יד ו) ותצלח
עלינו רוחך, ויכונה בשם אחוי", על דרך
אומרו (מהלים קכט ט) למען אחוי ורועי, עוז
שהיה הד' בעזרנו ננד אובייו ואמר בן
עמיישדי, ירמו לאחד שנקרו פלשתים את
עינו וברא לה, והיה עמו ונעם מאובייו:

עב. פגעיאל בן עקרן. ירמו על פי דבריהם (ספרוי ח'ב פיסקא שנה) שאשר הגיד לאחיו מעשה ראובן ונופוהו, וכשהורה ראובן הורו לדברי אישר וקרבוון, והוא אמר פגעי אל, פירוש פגעו אליו אחיו אחר שעברוהו: